

Lp.	Temat	Cele	Cele szczegółowe	Kryteria oceniania
1.	U zarania wspólnoty śródziemnomorskiej	przedstawienie wpływu cywilizacji starożytnych na uformowanie się cywilizacji zachodni	<ul style="list-style-type: none"> · pamięta daty: ukształtowania się fenickich miast-państw, narodzin judaizmu, zjednoczenia plemion żydowskich, powstania kultur minojskiej i mykeńskiej, · wyjaśnia i stosuje pojęcia: monoteizm, kolonia, Mesjasz, Tora, Dekalog, Arka Przymierza, synagoga, diaspora, · identyfikuje postacie: Mojżesza, Saula, Dawida, Salomona, Minosa, Tukidydesa, Homera, · lokalizuje na mapie: obszary kultur 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> · pamięta daty: ukształtowania się fenickich miast-państw, powstania kultur minojskiej i mykeńskiej, · wyjaśnia i stosuje pojęcia: monoteizm, kolonia, Dekalog, · identyfikuje postacie: Mojżesza, Minosa, Homera, · lokalizuje na mapie: obszary kultur minojskiej i mykeńskiej, Fenicję, Jerozolimę, · opisuje najważniejsze osiągnięcia Fenicjan, · opisuje najważniejsze osiągnięcia kultur minojskiej i mykeńskiej, <p>OCENA DOSTATECZNA</p>

minojskiej i mykeńskiej,
Fenicję,

Jerozolimę,

· ocenia wkład Fenicjan w
kształtowanie

się cywilizacji basenu Morza

Śródziemnego,

· charakteryzuje proces
kształtowania

się judaizmu,

· opisuje najważniejsze
osiągnięcia

cywilizacyjne Fenicjan,

· charakteryzuje dorobek
starożytnych

kultur Fenicji, Izraela,
Minojczyków

i Mykeńczyków,

· przedstawia wpływ
cywilizacji

starożytnych na uformowanie

· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
Tora, Arka Przymierza,
synagoga,

diaspora, Mesjasz,

· identyfikuje postacie: Saula,
Dawida, Salomona,
Tukidydesa,

· charakteryzuje proces
kształtowania się judaizmu,

OCENA DOBRA

· charakteryzuje dorobek
starożytnych kultur Fenicji,
Izraela,

Minojczyków i
Mykeńczyków,

OCENA BARDZO DOBRA

· ocenia wkład Fenicjan w
kształtowanie się cywilizacji
basenu Morza

Śródziemnego,

· przedstawia wpływ
starożytnych kultur

śródziemnomorskich na
uformowanie się cywilizacji

2 **Kolonizacja** przedstawienie
w świecie procesów kolonizacji
śródziemnomorskim wybrzeży Morza
Śródziemnego
w starożytności

się
cywilizacji zachodniej

· pamięta daty: założenia Kadyksu,
założenia Kartaginy, końca tzw.
wieków ciemnych, powstania kolonii
w Krymie, wojny Rzymu z Epirosem,
kapitulacji Tarentu, pierwszej wojny
punickiej, podbicia Syrakuz przez
Rzym, kolonizacji Sycylii przez
Fenicjan,
· wyjaśnia i stosuje pojęcia: kolonizacja,
metropolia, apoikia, emporium, system
monetarny, hellenizacja,

zachodniej

**OCENA
DOPUSZCZAJĄCA**

· pamięta daty: końca tzw. wieków ciemnych, pierwszej wojny
punickiej, założenia Kartaginy,
· wyjaśnia i stosuje pojęcia: kolonizacja, system
monetarny,
metropolia, hellenizacja, romanizacja,
· lokalizuje na mapie: obszary kolonizacji fenickiej i greckiej,
· opisuje przyczyny kolonizacji greckiej,
OCENA DOSTATECZNA
· pamięta daty: założenie Kadyksu, powstania kolonii w Kyme,

romanizacja,

· identyfikuje postać:
Pyrrusa,

· lokalizuje na mapie:
obszary

kolonizacji fenickiej i
greckiej, Kadyks,

Sycylię, Sardinie, Korsykę,
Kartaginę,

· opisuje przyczyny
kolonizacji greckiej,

· charakteryzuje przebieg
fenickiej

i greckiej kolonizacji
obszarów

śroziemnomorskich,

· porównuje cele kolonizacji
greckiej,

fenickiej i rzymskiej,

· opisuje skutki starożytnej
kolonizacji

basenu Morza Śródziemnego,

kolonizacji Sycylii przez
Fenicjan,

· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
apoikia, emporium,

· identyfikuje postać:
Pyrrusa,

· lokalizuje na mapie:
Kadyks, Sycylię, Sardinie,
Korsykę, Kartaginę,

· charakteryzuje przebieg
fenickiej i greckiej
kolonizacji obszarów

śroziemnomorskich,

OCENA DOBRA

· pamięta daty: wojny Rzymu
z Epiro, kapitulacji
Tarentu, podbicia

Syrakuz przez Rzym,

· porównuje cele kolonizacji
greckiej, fenickiej i
rzymskiej,

· opisuje skutki starożytnej
kolonizacji basenu Morza

		· ocenia wpływ starożytnej kolonizacji	Śródziemnego,
		w świecie śródziemnomorskim na	OCENA BARDZO DOBRA
		kształtowanie się kultury europejskiej	· ocenia wpływ starożytnej kolonizacji w świecie śródziemnomorskim na kształtowanie się kultury europejskiej
3	Świat grecki-świat rzymski	Przedstawienie procesów hellenizacji i romanizacji	· pamięta daty: początku wyprawy Aleksandra Wielkiego na Persję, kodyfikacji prawa rzymskiego za cesarza Justyniana, ogłoszenia chrześcijaństwa religią państwową w Rzymie,
		Aleksandra Wielkiego na Persję, bitwy nad Granikiem, bitwy pod Issos, bitwy pod Gaugamelą, śmierci Aleksandra	· wyjaśnia i stosuje pojęcia: hellenizacja, romanizacja, diadochowie,
		Wielkiego, wydania edyktu Karakalli,	orientalizacja, divide et impera, Pax Romana,
		nadania obywatelstwa rzymskiego	· identyfikuje postacie: Aleksandra Wielkiego, Justyniana Wielkiego,
		mieszkańcom Italii, kodyfikacji prawa rzymskiego za cesarza Justyniana,	
		zezwoleń przez	

Konstantyna na	Konstantyna, Teodozjusza,
swobodę kultu	· lokalizuje na mapie:
chrześcijańskiego,	Indus, Babilon, Egipt
ogłoszenia chrześcijaństwa	Ptolemeuszow,
religią	Kartaginę, zasięg
państwową w Rzymie,	Imperium Rzymskiego,
· wyjaśnia i stosuje pojęcia:	Budapeszt, Wiedeń,
hellenizacja, romanizacja,	· charakteryzuje proces
diadochowie, koine,	hellenizacji starożytnego
orientalizacja,	Wschodu,
divide et impera, <i>Pax</i>	OCENA DOSTATECZNA
<i>Romana</i> ,	· pamięta daty: bitwy nad
kodeks,	Granikiem, bitwy pod
· identyfikuje postacie:	Issos, bitwy pod
Aleksandra	Gaugamelą, śmierci
Wielkiego, Karakallę,	Aleksandra Wielkiego,
Justyniana	wydania edyktu
Wielkiego, Konstantyna,	Karakalli, zezwolenia przez
Teodozjusza,	Konstantyna na swobodę
· lokalizuje na mapie:	kultu
Granik, Issos,	chrześcijańskiego,
Gaugamelę, Indus, Babilon,	· identyfikuje postać:
	Karakallę,
	· lokalizuje na mapie:

Egipt
Ptolemeuszow, państwo
Seleukidow,
Antiochię, Pergamon,
Palmirę,
Aleksandrię w Egipcie,
Kartaginę,
zasięg Imperium
Rzymskiego,
Kolonię, Lyon, Saragossę,
Budapeszt,
Wiedeń,
· charakteryzuje proces
hellenizacji
starożytnego Wschodu i
podaje
przykłady tego zjawiska,
· przedstawia proces
romanizacji
i podaje jego przykłady,
· przedstawia przykłady

**Granik, Issos, Gaugamełę,
państwo
Seleukidow, Aleksandrię w
Egipcie, Kolonię, Lyon,
Saragossę,**
· charakteryzuje proces
hellenizacji starożytnego
Wschodu i podaje
przykłady tego zjawiska,
· przedstawia proces
romanizacji i podaje jego
przykłady,
· przedstawia podboje
Aleksandra Wielkiego i
rozpad jego imperium,
OCENA DOBRA
· pamięta datę nadania
obywatelstwa rzymskiego
mieszkańcom Italii,
· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
koine, kodeks,
· lokalizuje na mapie:
**Antiochię, Pergamon,
Palmirę,**

funkcjonowania

zdobyczy cywilizacji greckiej
rzymskiej w świecie
współczesnym,

- przedstawia podboje
Aleksandra

Wielkiego i rozpad jego
imperium,

- przedstawia przyczyny
przyjmowania

greckich i rzymskich
osiągnięć

cywilizacyjnych przez różne
ludy

starożytne,

- przedstawia osiągnięcia
budownictwa

rzymskiego w starożytności,

- wyjaśnia, w jaki sposób
Rzymianie

utrzymywali kontrolę nad
podbitymi

**· przedstawia osiągnięcia
budownictwa rzymskiego w
starożytności,**

**· wyjaśnia, w jaki sposób
Rzymianie utrzymywali
kontrolę nad**

podbitymi ludami,

**OCENA BARDZO
DOBRA**

**· przedstawia przykłady
funkcjonowania zdobyczy
cywilizacji greckiej**

**i rzymskiej w świecie
współczesnym,**

**· przedstawia przyczyny
przyjmowania greckich i
rzymskich**

**osiągnięć cywilizacyjnych
przez różne ludy starożytne**

4 **Islam, Europa**
i antyczne
dziedzictwo

okoliczności
powstania islamu
i jego wpływu na
kulturę europejską

ludami

· pamięta daty: upadku
cesarstwa

zachodniorzymskiego,
ucieczki

Mahometa z Mekki, powrotu

Mahometa do Mekki, śmierć

Mahometa, podboju
Hiszpanii przez

Arabów, bitwy pod Poitiers,
początku

rządów dynastii Omajjadów,
początku

kalifatu w Kordobie,
powstania kalifatu

Fatymidów,

· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
Koran,

Sunna, pięć filarów islamu,
sunnici,

szyici, kalif, emir,

· identyfikuje postacie:

OCENA
DOPUSZCZAJĄCA

· pamięta daty: upadku
cesarstwa
zachodniorzymskiego,
ucieczki

Mahometa z Mekki,

· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
Koran, pięć filarów islamu,

· identyfikuje postać:
Mahometa,

· lokalizuje na mapie:
cesarstwo bizantyjskie,
Hiszpanię, Syrię,

Palestynę,

· przedstawia dzieje
Mahometa,

· wymienia główne
osiągnięcia średniowiecznej
cywilizacji arabskiej,

OCENA DOSTATECZNA

· pamięta daty: powrotu

Mahometa,
Omara, Abd ar-Rahmana III,
Awicennę, Awerroesa,
· lokalizuje na mapie:
Mekkę, Medynę,
cesarstwo bizantyjskie,
Hiszpanię,
Syrię, Palestynę, Kordobę,
Bagdad,
Damaszek,
· przedstawia dzieje
Mahometa, · wymienia
główne osiągnięcia
średniowiecznej cywilizacji
arabskiej,
· opisuje okoliczności
powstania i
główne założenia islamu,
· omawia rozwój imperium
arabskiego
i podje przyczyny jego
podziału,

**Mahometa do Mekki,
śmierci Mahometa,
bitwy pod Poitiers,**
· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
**Sunna, sunnici, szyici, kalif,
emir,**
· identyfikuje postacie: **Abd
ar-Rahmana III, Awicennę,
Awerroesa,**
· lokalizuje na mapie:
**Mekkę, Medynę, Kordobę,
Bagdad,**
Damaszek,
· opisuje okoliczności
powstania i główne
założenia islamu,
OCENA DOBRA
· pamięta daty: **podboju
Hiszpanii przez Arabów,
początku rządów
dynastii Omajjadów,
początku kalifatu w
Kordobie,
powstania kalifatu**

			· charakteryzuje wpływ cywilizacji arabskiej na kulturę średniowiecznej Europy	Fatymidow, · omawia rozwój imperium arabskiego i podaje przyczyny jego podziału, OCENA BARDZO DOBRA · charakteryzuje wpływ cywilizacji arabskiej na kulturę średniowiecznej Europy
5	Rywalizacja chrześcijańsko-muzułmańska na Wschodzie	przedstawienie przyczyn, przebiegu i konsekwencji wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej	· pamięta daty: rozłamu chrześcijaństwa (schizmy wschodniej), synodu w Clermont, pierwszej wyprawy krzyżowej (tzw. rycerskiej), zdobycia Jerozolimy przez krzyżowców, bitwy pod Hittin, trzeciej krucjaty,	OCENA DOPUSZCZAJĄCA · pamięta daty: rozłamu chrześcijaństwa (schizmy wschodniej), synodu w Clermont, bitwy pod Warną, upadku Konstantynopola, · wyjaśnia i stosuje pojęcia: krucjata, zakon rycerski, · identyfikuje postacie: Urbana II, Innocentego III,

czwartej	Władysława III
krucjaty, zdobycia Konstantynopola	Warneńczyka,
przez krzyżowców, zdobycia Akki	· lokalizuje na mapie: cesarstwo bizantyjskie, Konstantynopol,
przez muzułmanów, bitwy pod	· omawia przyczyny wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej,
Adrianopolem, bitwy na Kosowym	· wymienia zakony rycerskie powstałe w Ziemi Świętej,
Polu, bitwa pod Nikopolis, bitwy pod	OCENA DOSTATECZNA
Warną, upadku Konstantynopola,	· pamięta daty: pierwszej wyprawy krzyżowej (tzw. rycerskiej),
· wyjaśnia i stosuje pojęcia: krucjata,	zdobycia Jerozolimy przez krzyżowców, bitwy pod Hittin, trzeciej
zakon rycerski,	krucjaty, czwartej
· identyfikuje postacie: Urbana II,	krucjaty, zdobycia Konstantynopola przez
Innocentego III, Konrada III,	krzyżowców,
Ludwika VII, Saladyna, Ryszarda Lwie	· identyfikuje postacie: Konrada III, Ludwika VII,
Serce, Fryderyka Barbarosę,	

Filipa

Augusta, Zygmunta
Luksemburskiego,

Władysława III
Warneńczyka,

· lokalizuje na mapie:
cesarstwo

bizantyjskie,
Konstantynopol,

Jerozolimę, Antiochię,
Clermont,

Królestwo Jerozolimskie i
jego lenna Hittin, Akkę,
Adrianopol,

· omawia przyczyny wypraw

krzyżowych do Ziemi
Świętej,

· wymienia zakony rycerskie
powstałe

w Ziemi Świętej,

· opisuje przebieg wypraw
krzyżowych

Saladyna, Ryszarda

**Lwie Serce, Fryderyka
Barbarossę, Zygmunta
Luksemburskiego,**

**· lokalizuje na mapie:
Królestwo Jerozolimskie,
Akkę, Jerozolimę,**

Antiochię, Clermont,

**· opisuje przebieg wypraw
krzyżowych do Ziemi
Świętej,**

OCENA DOBRA

**· pamięta daty: zdobycia
Akki przez muzułmanów,
bitwy pod**

**Adrianopolem, bitwy na
Kosowym Polu, bitwy pod
Nikopolis,**

**· lokalizuje na mapie: lenna
Królestwa Jerozolimskiego,
Hittin, Adrianopol,**

**· opisuje ekspansję Turków
osmańskich w
średniowieczu i wymienia**

6. **Europa Zachodnia.** przedstawienie
Obszar wpływów relacji między
trzech religi społecznościami
chrześcijan,
muzułmanow i
Żydow w

do Ziemi Świętej,
· przedstawia skutki krucjat i
ich wpływ
na cywilizację
średniowiecznej
Europy,
· opisuje ekspansję Turków
osmańskich
w średniowieczu i wymienia
związane
z nią najważniejsze bitwy,
· formułuje własną ocenę
wypraw
krzyżowych
· pamięta daty: bitwy pod
Covadongą,
bitwy pod Las Navas de
Tolosa,
zhołdowania Grenady przez
Kastylię,
podboju państwa Wizygotów
przez

**związane z nią
najważniejsze bitwy,**

**OCENA BARDZO
DOBRA**

· **przedstawia skutki
krucjat i ich wpływ na
cywilizację**

średniowiecznej Europy,

· **formułuje własną ocenę
wypraw krzyżowych**

**OCENA
DOPUSZCZAJĄCA**

· **pamięta daty: podboju
państwa Wizygotów przez
Arabow, bitwy**

**pod Poitiers, bitwy pod
Covadongą,**

· **wyjaśnia i stosuje pojęcia:**

średniowiecznej

Europie

Arabów, bitwy pod Poitiers,
utworzenia

kalifatu w Kordobie,
zjednoczenia

Hiszpanii przez Królów
Katolickich,

zdobycia Grenady przez
chrześcijan,

wypędzenia Żydów z
Hiszpanii,

pogromów Żydów w
Nadrenii,

konfiskaty majątkow
żydowskich przez

krola Filipa IV Pięknego,

· wyjaśnia i stosuje pojęcia:

rekonkwista, emirat,
marranowie,

moryskowie, getto,

· identyfikuje postacie:
Alfonsa VIII,

Innocentego III, Ferdynanda

rekonkwista, emirat,

· **identyfikuje postacie:**
Innocentego III,
Ferdynanda Aragońskiego,

Izabelę Kastylijską, Filipa
IV Pięknego,

· **lokalizuje na mapie:**
Półwysep Iberyjski,
Bagdad,

· **opisuje przyczyny**
narastania niechęci
chrześcijan do ludności

żydowskiej w okresie
średniowiecza,

OCENA DOSTATECZNA

· **pamięta daty: bitwy pod**
Las Navas de Tolosa,
zhołdowania

Grenady przez Kastylię,
utworzenia kalifatu w
Kordobie,

zjednoczenia Hiszpanii
przez Królów Katolickich,
zdobycia Grenady

Aragońskiego, Izabelę
Kastylijską,

Filipa IV Pięknego,

· lokalizuje na mapie:
Półwysep

Iberyjski, Bagdad, Kordobę,
Grenadę,

Kastylię, Andaluzję, Las
Navas de

Tolosa, Poitiers,

· opisuje przyczyny
narastania niechęci

chrześcijan do ludności
żydowskiej

w okresie średniowiecza,

· opisuje podboje Arabów w
Europie,

· opisuje główne etapy
chrześcijańskiej

rekonkwisty na Półwyspie
Iberyjskim,

· porównuje sytuację

przez chrześcijan,

· **wyjaśnia i stosuje pojęcia:**
marranowie, moryskowie,
getto,

· **identyfikuje postać:**
Alfonsa VIII,

· **lokalizuje na mapie:**
Kordobę, Grenadę,
Kastylię, Andaluzję,

· **opisuje podboje Arabów**
w Europie,

OCENA DOBRA

· **lokalizuje na mapie: Las**
Navas de Tolosę, Poitiers,
Covadongę,

· **opisuje główne etapy**
chrześcijańskiej
rekonkwisty na Półwyspie

Iberyjskim,

OCENA BARDZO
DOBRA

· **porównuje sytuację**
religijną w Hiszpanii pod

7 **Europejczycy ruszają na oceany** przedstawienie genezy wielkich odkryć geograficznych

religijną

w Hiszpanii pod rządami Arabów oraz

pod panowaniem Królów Katolickich,

· ocenia relacje między chrześcijanami

i muzułmanami w średniowiecznej

Europie

· pamięta datę zdobycia

Konstantynopola przez Turków,

· wyjaśnia i stosuje pojęcia: Nowy

Świat, handel lewentyński, Jedwabny

Szlak, karaka, karawela, astrolabium,

portolany, log,

· identyfikuje postacie: Krzysztofa

rządami Arabów oraz

pod panowaniem Królów Katolickich,

· ocenia relacje między chrześcijanami i muzułmanami

w średniowiecznej Europie

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

· pamięta datę zdobycia Konstantynopola przez Turków,

· wyjaśnia i stosuje pojęcia: Nowy Świat, Jedwabny Szlak,

· identyfikuje postacie: Krzysztofa Kolumba, Ferdynanda Magellana,

· wymienia główne przyczyny wielkich odkryć

Kolumba, Ferdynanda
Magellana,

Marca Pola,

· lokalizuje na mapie: lądy
Nowego

Świata, imperium
mongolskie,

· wymienia główne
przyczyny wielkich

odkryć geograficznych,

· charakteryzuje rolę
antycznego

dziedzictwa w genezie
wielkich odkryć

geograficznych przełomu XV
i XVI w.,

· charakteryzuje wiedzę
Europejczyków

o świecie w okresie
wczesnego

i pełnego średniowiecza,

· wyjaśnia, jakie były

geograficznych,

OCENA DOSTATECZNA

· **wyjaśnia i stosuje pojęcia:**
handel lewentyński,
karaka, karawela,

astrolabium, portolany, log,

· **identyfikuje postać:**
Marca Pola,

· **lokalizuje na mapie: lądy**
Nowego Świata, imperium
mongolskie,

· **charakteryzuje wiedzę**
Europejczyków o świecie w
okresie

wczesnego i pełnego
średniowiecza,

OCENA DOBRA

· **charakteryzuje rolę**
antycznego dziedzictwa w
genezie wielkich

odkryć geograficznych
przełomu XV i XVI w.,

· **opisuje rozwiązania**

			gospodarcze, społeczne, religijne i polityczne przyczyny wielkich odkryć geograficznych, · opisuje rozwiązania techniczne i wynalazki, dzięki którym europejscy żeglarze mogli wyruszać w transoceaniczne rejsy	techniczne i wynalazki, dzięki którym europejscy żeglarze mogli wyruszać w transoceaniczne rejsy,
				OCENA BARDZO DOBRA · wyjaśnia, jakie były gospodarcze, społeczne, religijne i polityczne przyczyny wielkich odkryć geograficznych
8	Szalona odwaga i zimna kalkulacja. Wielcy odkrywcy XV i XVI w.	przedstawienie kolejnych etapów wielkich odkryć geograficznych XV i XVI w.	· pamięta daty: wyprawy Bartolomeu Diaza, wyprawy Vasco da Gamy, wyprawy Krzysztofa Kolumba, wyprawy Ferdynanda Magellana, wyprawy Johna Cabota, wyprawy Francisa Drake'a, wyprawy	OCENA DOPUSZCZAJĄCA · pamięta daty: wyprawy Bartolomeu Diaza, wyprawy Vasco da Gamy, wyprawy Krzysztofa Kolumba, wyprawy Ferdynanda Magellana, · wyjaśnia i stosuje pojęcia: szkorbut, rekonkwista,

Jacques'a

Cartiera,

· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
szkorbut,

rekonkwista,

· identyfikuje postacie:
Henryka

Żeglarza, Bartolomeu Diaza,
Vasco

da Gameę, Krzysztofa
Kolumba,

Jana II, Izabelę Kastylijską,

Ferdynanda Aragońskiego,

Ferdynanda Magellana,
Johna

Cabota, Henryka VII,
Sebastiana

Cabota, Francisa Drake'a,
Jacques'a

Cartiera, Elżbietę I, Hernana
Cortesa,

· identyfikuje postacie:

Henryka Żeglarza,

Bartolomeu Diaza, Vasco

da Gameę, Krzysztofa

Kolumba, Ferdynanda

Magellana,

· lokalizuje na mapie:

Przylądek Dobrej Nadziei,

szlak wyprawy

Vasco da Gamy, Kalikat,

szlak wyprawy Krzysztofa

Kolumba,

Sewillę, szlak wyprawy

Ferdynanda Magellana,

· przedstawia wyprawy

odkrywcze Krzysztofa

Kolumba, Ferdynanda

Magellana, Vasco da

Gamy, Bartolomeu Diaza,

OCENA DOSTATECZNA

· pamięta daty: wyprawy

Johna Cabota, wyprawy

Francisa Drake'a,

wyprawy Jacques'a

Francisca Pizarra,

· lokalizuje na mapie: Ceutę,
Maderę,

Azory, Rio de Oro, Arguin,
Senegal,

Przylądek Dobrej Nadziei,
szlak

wyprawy Vasco da Gamy,
Kalikat, szlak wyprawy
Krzysztofa Kolumba,

Bahamy, Sewillę, szlak
wyprawy

Ferdynanda Magellana,
Filipiny, Nową

Fundlandię, Labrador, Rzekę

Świętego Wawrzyńca,
Montreal,

· przedstawia i porównuje
różne

konceptcje poszukiwania
morskiej

drogi z Europy do Indii,

Cartiera,

· **identyfikuje postacie:**
Jana II, Izabelę
Kastylijską, Ferdynanda

Aragońskiego, Johna
Cabota, Henryka VII,
Sebastiana Cabota,

Francisa Drake'a,
Jacques'a Cartiera,
Elżbietę I, Hernana
Cortesa,

Francisca Pizarra,

· **lokalizuje na mapie:**
Ceutę, Maderę, Azory,
Senegal, Bahamy,

Filipiny, Nową Fundlandię,
Labrador, Rzekę Świętego
Wawrzyńca,

Montreal,

· **przedstawia wyprawy**
odkrywcze Francisa
Drake'a, Johna
Cabota Jacques'a Cartiera,

· **przedstawia**

· opisuje proces poznawania nowych ziem przez Europejczyków w XV–XVI w.,	niebezpieczeństwa zagrażające żeglarzom w XV i XVI w.,
· ocenia rolę jednostki w dziejach ludzkości (na wybranym przykładzie podroźnika-odkrywcę z XV–XVI w.),	OCENA DOBRA
· przedstawia wyprawy odkrywcze Krzysztofa Kolumba, Ferdynanda Magellana, Vasco da Gamy, Bartolomeu Diaza, Francis Drake’a, Johna Cabota, Jacques’a Cartiera,	· lokalizuje na mapie: Rio de Oro, Arguin,
· charakteryzuje działalność Henryka	· opisuje proces odkrywania nowych ziem przez Europejczyków w XV–XVI w.,
	· charakteryzuje działalność Henryka Żeglarza i jej znaczenia dla kolejnych wypraw odkrywczych,
	OCENA BARDZO DOBRA
	· przedstawia i porównuje różne koncepcje poszukiwania morskiej drogi z Europy do Indii,
	· ocenia rolę jednostki

<p>9. Przez morza i oceany. Podróżnicy XVI–XVIII w.</p>	<p>przedstawienie głównych osiągnięć europejskich wypraw odkrywczych w XVII i XVIII w.</p>	<p>Żeglarza i jej znaczenie dla kolejnych wypraw odkrywczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> · przedstawia niebezpieczeństwa zagrażające żeglarzom w XV i XVI w. · pamięta daty: wyprawa Vitusa Beringa, wyprawy Willema Barentsa, pierwszej wyprawy Jamesa Cooka, trzeciej wyprawy Jamesa Cooka, śmierci Jamesa Cooka, wyprawy Jeana Francois La Perouse’a, · identyfikuje postacie: Williama Dampiera, Vitusa Beringa, Samuela Wallisa, Philipa 	<p>dziejach ludzkości (na wybranym przykładzie podróżnika-odkrywcy z XV–XVI w.)</p> <p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> · pamięta daty: wyprawy Willema Barentsa, pierwszej wyprawy Jamesa Cooka, trzeciej wyprawy Jamesa Cooka, · identyfikuje postacie: Willema Barentsa, Jamesa Cooka, · wskazuje główne kierunki europejskich wypraw odkrywczych w XVII i XVIII w., · wymienia najważniejszych europejskich podróżników-
--	--	--	--

Cartereta, Jeana	odkrywców
Francois La Perouse , Willema	XVII–XVIII w., OCENA DOSTATECZNA
Barentsa, Jamesa Cooka, Josepha	· pamięta daty: wyprawy Vitusa Beringa, wyprawy Jeana Francois
Banksa, Johanna Reinholda Forstera,	La Perouse’a,
Jerzego Adama Forstera, · lokalizuje na mapie: Tahiti, Samoa,	· identyfikuje postacie: Williama Dampiera, Vitusa Beringa, Jeana
Arktykę, Patagonię, Nową Zelandię,	Francois La Perouse’a,
Hawaje, Cieśninę Beringa, Wyspę	· lokalizuje na mapie: Tahiti, Arktykę, Półwysep Kolski, Nową
Wielkanocną, Nową Fundlandię,	Zelandię, Hawaje, Cieśninę Beringa,
Półwysep Kolski, · wskazuje główne kierunki europejskich	· określa przyczyny europejskich wypraw odkrywczych w XVII
wypraw odkrywczych w XVII i XVIII w.,	i XVIII w., OCENA DOBRA
· określa przyczyny	· pamięta datę śmierć

europejskich

wypraw odkrywczych w XVII i XVIII w.,

· wymienia najważniejszych

europejskich podróżników-
 odkrywcow

XVII–XVIII w.,

· charakteryzuje rolę
 naukowcow

w wyprawach odkrywczych
 XVII–XVIII w.,

· przedstawia „białe plamy”
 na mapach

świata” w XVII i XVIII w. i,

uwzględniając chronologię,

przedstawia proces
 poznawania

zamorskich lądów przez

Europejczyków tego okresu

Jamesa Cooka,

· **identyfikuje postacie:
 Samuela Wallisa, Philipa
 Cartereta, Josepha**

**Banksa, Johanna
 Reinholda Forstera,
 Jerzego Adama Forstera,**

· **lokalizuje na mapie:
 Samoa, Patagonię, Wyspę
 Wielkanocną,**

Nową Fundlandię,

· **charakteryzuje rolę
 naukowców w wyprawach
 odkrywczych XVII–**

XVIII w.

**OCENA BARDZO
 DOBRA**

· **charakteryzuje „białe
 plamy” na mapach świata
 w XVII i XVIII w.**

**oraz – uwzględniając
 chronologię – przedstawia
 proces**

poznawania zamorskich

**lądów przez
Europejczyków w tym
okresie**

10. **Lekcja**

powtórzeniowa

Sprawdź, co już

umiesz.

Od kolebki

śroziemnomorskiej

po krańce świata

11. **Sprawdzian
wiadomości**

12. **Chiński tort**

i indyjska perła

charakterystyka

polityki kolonialnej na

obszarach Chin

i Indii

· pamięta daty: powstania
sipajów,

koronacji królowej Wiktorii
na

cesarzową Indii, założenia
Indyjskiego

Kongresu Narodowego,
wybuchu

I wojny opiumowej, wojny

**OCENA
DOPUSZCZAJĄCA**

· **pamięta daty: koronacji
królowej Wiktorii na
cesarzową Indii,**

· **wyjaśnia i stosuje pojęcia:
imperializm, dominium,
koncesja,**

**„krojenie chińskiego
tortu”, hasło „otwartych**

japońsko-chińskiej,	drzwi” ,
wybuchu powstania	· identyfikuje postać:
bokserów, upadku cesarstwa	królową Wiktorię,
i powstania republiki w	· lokalizuje na mapie: kraje
Chinach,	wchodzące w skład
· wyjaśnia i stosuje pojęcia:	posiadłości
imperializm,	kolonialnych Wielkiej
dominium, autonomia	Brytanii, tereny zdobyte
kolonialna,	przez Rosję w Azji,
koncesja, „krojenie	Chiny,
chińskiego tortu”,	· przedstawia korzyści i
hasło „otwartych drzwi”,	straty, które państwom
Kuomintang,	zachodnim przynosiło
· identyfikuje postać:	posiadanie kolonii
królową Wiktorię,	· charakteryzuje brytyjski
· lokalizuje na mapie: kraje	modele kolonializmu,
wchodzące	OCENA DOSTATECZNA
w skład posiadłości	· pamięta daty: powstania
kolonialnych	sipajów, wybuchu I wojny
poszczególnych państw	opiumowej,
(Wielkiej	upadku cesarstwa i
Brytanii, Francji, Rzeszy	powstania republiki w
	Chinach,

Niemieckiej,
Włoch, Belgii), tereny
zdobyte przez
Rosję w Azji, Chiny, Kanton,
· przedstawia przyczyny
rozwoju idei
kolonializmu w XIX w.,
· charakteryzuje różne
modele
kolonializmu (Wielkiej
Brytanii, Francji
Rosji, USA),
· przedstawia formy
uzależnienia Chin
od państw zachodnich,
· charakteryzuje politykę
kolonialną
Wielkiej Brytanii wobec
Indii,
· przedstawia walkę
mieszkańców Indii
i Chin o uniezależnienie się

· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
autonomia kolonialna,
Kuomintang,
· **lokalizuje na mapie:**
Kanton, kraje wchodzące w
skład posiadłości
kolonialnych Francji,
Rzeszy Niemieckiej, Włoch
i Belgii,
· **charakteryzuje modele**
kolonializmu Francji, Rosji
i USA,
· **przedstawia walkę**
mieszkańców Indii i Chin o
niezależnienie się
od mocarstw kolonialnych,
OCENA DOBRA
· **pamięta daty: założenia**
Indyjskiego Kongresu
Narodowego, wojny
japońsko-chińskiej,
wybuchu powstania
bokserów,
· **przedstawia przyczyny**

		<p>od</p> <p>mocarstw kolonialnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> · przedstawia korzyści i straty, które państwom zachodnim przynosiło <p>posiadanie kolonii,</p> <ul style="list-style-type: none"> · ocenia pod względem moralnym <p>politykę kolonialną państw zachodnich</p> <p>w Azji w XIX w.</p>	<p>rozwoju idei kolonializmu w XIX w.,</p> <ul style="list-style-type: none"> · charakteryzuje politykę kolonialną Wielkiej Brytanii wobec Indii, <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> · przedstawia formy uzależnienia Chin od państw zachodnich, · ocenia pod względem moralnym politykę kolonialną państw zachodnich w Azji w XIX w.
<p>13 Japonia – przymusowe otwarcie</p>	<p>przedstawienie historii kontaktów cywilizacji zachodniej z Japonią od XVI w. do początków XX stulecia</p>	<ul style="list-style-type: none"> · pamięta daty: dotarcia Portugalczyków do Japonii, przybycia ekspedycji Matthew Perryego na Wyspy Japońskie, podpisania amerykańsko-japońskiego traktatu w Kanagawie, 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> · pamięta daty: wojny japońsko-rosyjskiej, bitwy pod Cuszimą, · wyjaśnia i stosuje pojęcia: szogun, samuraj, epoka Meiji, · identyfikuje postać:

epoki Meiji, wybuchu wojny japońsko-chińskiej,

anektowania Korei przez

Japonię, wojny japońsko-rosyjskiej,

bitwy pod Cuszimą,

· wyjaśnia i stosuje pojęcia: szogun,

samuraj, shinto, *rangaku*, epoka Meiji,

westernizacja,

· identyfikuje postacie: Matthew

Perry'ego, Mutsuhito (Meiji), Aoki

Kon'yo, Maeno Ryotaku,

· lokalizuje na mapie: Japonię, Chiny,

Tokio (Edo), Nagasaki, Shimodę,

Hakodate, Koreę, Port Artur, Tajwan,

Mutsuhito (Meiji),

· **lokalizuje na mapie: Japonię, Chiny, Toki (Edo), Koreę,**

· **przedstawia okoliczności dotarcia pierwszych Europejczyków do**

Wysp Japońskich,

· **wymienia najważniejsze reformy epoki Meiji,**

OCENA DOSTATECZNA

· **pamięta daty: dotarcia Portugalczyków do Japonii, przybycia**

ekspedycji Matthew Perry'ego na Wyspy Japońskie, epoki Meiji,

wybuchu wojny japońsko-chińskiej, anektowania Korei przez

Japonię,

· **wyjaśnia i stosuje pojęcia: shinto, *rangaku*,**

Mukden, Cuszimę,

· wyjaśnia przyczyny usunięcia

Europejczyków z Japonii w XVII w.,

· przedstawia okoliczności dotarcia

pierwszych Europejczyków do Wysp

Japońskich,

· przedstawia proces „otwierania

Japonii” przez państwa zachodnie,

· charakteryzuje reformy epoki Meiji,

· przedstawia i wyjaśnia wyjątkową

pozycję Holendrów w Japonii w okresie izolacji tego kraju,

· charakteryzuje ruch

westernizacja,

· **identyfikuje postać: Matthew Perry’ego,**

· **lokalizuje na mapie: Nagasaki, Shimodę, Hakodate, Port Artur,**

Tajwan, Mukden,

· **wyjaśnia przyczyny usunięcia Europejczyków z Japonii w XVII w.,**

· **charakteryzuje reformy epoki Meiji,**

OCENA DOBRA

· **pamięta daty podpisania amerykańsko-japońskiego traktatu**

w Kanagawie,

· **identyfikuje postacie: Aoki Kon’yo, Maeno Ryotaku,**

· **przedstawia proces „otwierania Japonii” przez państwa zachodnie,**

		<p><i>rangaku</i></p> <p>i działalność jego wybranych przedstawicieli</p>	<p>• przedstawia i wyjaśnia wyjątkową pozycję Holendrów w Japonii</p> <p>w okresie izolacji tego kraju,</p> <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <p>• charakteryzuje ruch <i>rangaku</i> i działalność wybranych jego wybranych przedstawicieli.</p>
<p>14 Mądrość i piękno Wschodu</p>	<p>przedstawienie kultury i religii Indii, Chin i Japonii oraz ich wpływu na cywilizację Zachodu</p>	<p>• pamięta daty życia Konfucjusza</p> <p>i Buddy,</p> <p>• wyjaśnia i stosuje pojęcia: braminizm, bramin, hinduizm, warna, parias, buddyzm, sati, nieposłuszeństwo obywatelskie, ruch <i>non violence</i>, porcelana, chinoiserie</p>	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <p>• wyjaśnia i stosuje pojęcia: braminizm, bramin, hinduizm, buddyzm, warna, nieposłuszeństwo obywatelskie, porcelana, laka, konfucjanizm, buddyzm, gejsza, impresjonizm, secesja, abstrakcjonizm,</p> <p>• identyfikuje postacie:</p>

(chińszczyzna),	Woltera, Johanna
japońszczyzna, porcelana,	Wolfganga Goethego,
laka,	Mahatmę Gandhiego,
konfucjanizm, gejsza,	Konfucjusza, Buddę,
impresjonizm,	Vincenta van Gogha,
secesja, abstrakcjonizm, zen,	· lokalizuje na mapie:
· identyfikuje postacie: Indrę,	Indie, Chiny, Japonię,
Warunę,	Wielki Mur,
Wisznua, Sziwę, Woltera,	· przedstawia osiągnięcia
Johanna	chińskiej techniki i sztuki,
Wolfganga Goethego,	które zostały
Hermannna	zapożyczone przez
Hessego, Tomasza Manna,	Europejczyków,
Aldousa	OCENA DOSTATECZNA
Huxleya, Arthura	· pamięta daty życia
Schopenhauera,	Konfucjusza i Buddy,
Fryderyka Nietzschego,	· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
Mahatmę	parias, sati, ruch <i>non</i>
Gandhiego, Konfucjusza,	<i>violence,</i>
Buddę,	chinoiserie (chińszczyzna),
Vincenta van Gogha,	japońszczyzna, zen,
· lokalizuje na mapie: Indie,	· identyfikuje postacie:
	Indrę, Warunę, Wisznua,
	Sziwę, Arthura

Chiny,
Japonię, Wielki Mur,
· charakteryzuje kultury:
Indii, Chin
i Japonii,
· przedstawia główne
założenia
konfucjanizmu, braminizmu,
hinduizmu i buddyźmu,
· wyjaśnia, na czym polegał
system
kastowy w Indiach,
· przedstawia zapożyczenia
chińskie,
japońskie i indyjskie w
sztuce
zachodu,
· wyjaśnia przyczyny
fascynacji
Europejczyków kulturami
Azji,

Schopenhauera, Fryderyka
Nietzschego,
· charakteryzuje kultury:
Indii, Chin i Japonii,
· przedstawia główne
założenia braminizmu,
hinduizmu i buddyźmu,
· przedstawia zapożyczenia
chińskie, japońskie i
indyjskie w sztuce
zachodu,
OCENA DOBRA
· identyfikuje postacie:
Hermanną Hessego,
Tomasza Manna,
Aldousa Huxleya,
· przedstawia główne
założenia konfucjanizmu,
· wymienia twórców
kultury zachodniej
czerpiących z osiągnięć
Indii
i Dalekiego Wschodu,

		<ul style="list-style-type: none"> · przedstawia osiągnięcia chińskiej techniki i sztuki, które zostały zapożyczone przez Europejczyków, · wymienia twórców kultury zachodniej czerpiących z osiągnięć Indii i Dalekiego Wschodu 	<ul style="list-style-type: none"> · wyjaśnia, na czym polegał system kastowy w Indiach, <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> · wyjaśnia przyczyny fascynacji Europejczyków kulturami Azji
<p>15. „Jądro ciemności”. Spór o kolonializm</p>	<p>charakterystyka XIX-wiecznego kolonializmu w Afryce</p>	<ul style="list-style-type: none"> · pamięta daty: wojen burskich, konfliktu o Faszodę, · wyjaśnia i stosuje pojęcia: brzemie białego człowieka, trzy C, darwinizm społeczny, · identyfikuje postacie: Rudyarda Kiplinga, Andre Gide’a, Davida 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> · wyjaśnia i stosuje pojęcie brzemie białego człowieka, · identyfikuje postać: Davida Livingstone’a, · wyjaśnia, jaką rolę w polityce XIX-wiecznych państw europejskich odgrywał kolonializm, <p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> · pamięta daty: wojen

Livingstone'a,

· lokalizuje na mapie:
Algierię, Kraj

Przylądkowy, Maroko,
Kongo, Togo,

Kamerun, Libię, Etiopię,

· przedstawia zdobycze
kolonialne

państw europejskich w
Afryce,

· przedstawia argumenty,
którymi

posługiwali się XIX-wieczni
zwolennicy

kolonializmu,

· wyjaśnia, jaką rolę w
polityce XIX wiecznych

państw europejskich

odgrywał kolonializm,

· przedstawia własną ocenę
XIX wiecznego

**burskich, konfliktu o
Faszodę,**

**· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
trzy C, darwinizm
społeczny,**

**· identyfikuje postacie:
Rudyarda Kiplinga, Andre
Gide'a,**

**· lokalizuje na mapie:
Algierię, Kraj
Przylądkowy, Maroko,
Kongo,**

**Togo, Kamerun, Libię,
Etiopię,**

**· przedstawia zdobycze
kolonialne państw
europejskich w Afryce,**

OCENA DOBRA

**· przedstawia argumenty,
którymi posługiwali się
XIX-wieczni**

zwolennicy kolonializmu,

**· wyjaśnia, jaką rolę w
polityce XIX-wiecznych**

		<p>kolonializmu,</p> <p>· wyjaśnia, dlaczego w drugiej połowie XIX w. poglądy przeciwników kolonializmu nie odegrały większej roli</p>	<p>państw europejskich odgrywał kolonializm,</p> <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <p>· przedstawia własną ocenę kolonializmu,</p> <p>· wyjaśnia, dlaczego w drugiej połowie XIX w. poglądy przeciwników kolonializmu nie odegrały większej roli</p>
<p>16. Europa a Stany Zjednoczone 1914–1945</p>	<p>przedstawienie stosunków Stanów Zjednoczonych z państwami europejskimi w latach 1914–1945</p>	<p>· pamięta daty: ogłoszenia doktryny Monroego, wybuchu wojny amerykańsko-hiszpańskiej, zatopienia Lusitanii, rozpoczęcia nieograniczonej wojny podwodnej przez Niemcy, wypowiedzenia wojny Niemcom przez</p>	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <p>· pamięta daty: ogłoszenia doktryny Monroego, rozpoczęcia nieograniczonej wojny podwodnej przez Niemcy, wypowiedzenia wojny Niemcom przez USA w czasie I wojny światowej, lądowania żołnierzy amerykańskich w Europie w czasie I wojny</p>

USA w czasie I wojny światowej,	światowej,
lądowania żołnierzy amerykańskich	ogłoszenia tzw. 14 punktów Wilsona, krachu na giełdzie
w Europie w czasie I wojny światowej,	nowojorskiej (tzw. czarnego czwartku), podpisania <i>Karty</i>
ogłoszenia tzw. 14 punktów Wilsona,	<i>atlantyckiej</i>, japońskiego ataku na Pearl Harbor, podpisania
krachu na giełdzie nowojorskiej (tzw. czarnego czwartku), ogłoszenia	<i>Deklaracji Narodów Zjednoczonych</i>, konferencji wielkiej trojki
programu reform gospodarczych	w Teheranie, konferencji wielkiej trojki w Jałcie, konferencji wielkiej
Roosevelta (New Deal), uchwalenia	trojki w Poczdamie,
<i>Lend-Lease Act</i> , podpisania <i>Karty</i>	• wyjaśnia i stosuje pojęcia: doktryna izolacjonizmu (doktryna
<i>atlantyckiej</i> , japońskiego ataku na	Monroego), czarny czwartek, New Deal (Nowy Ład), wielka trojka,
Pearl Harbor, podpisania <i>Deklaracji</i>	wielka koalicja,
<i>Narodów Zjednoczonych</i> ,	nieograniczona wojna

konferencji	podwodna, linia Curzona,
wielkiej trojki w Teheranie, konferencji	· identyfikuje postacie: Jamesa Monroego, Thomasa Woodrowa
wielkiej trojki w Jałcie, konferencji	Wilsona, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, Jozefa
wielkiej trojki w Poczdamie, · wyjaśnia i stosuje pojęcia: doktryna	Stalina, Harry'ego S. Trumana, Clementa Attlee,
izolacjonizmu (doktryna Monroego), czarny czwartek, New Deal (Nowy	· lokalizuje na mapie: USA, Alaskę, Kubę, Pearl Harbor, Teheran, Jałtę, Poczdam,
Ład), interwencjonizm, <i>Lend- Lease</i>	· przedstawia etapy kształtowania się wielkiej koalicji w czasie
<i>Act</i> , wielka trojka, wielka koalicja,	II wojny światowej,
nieograniczona wojna podwodna, linia	· wyjaśnia przyczyny przystąpienia USA do I i II wojny światowej,
Curzona,	OCENA DOSTATECZNA
· identyfikuje postacie: Jamesa	· pamięta daty: zatopienia Lusitanii, ogłoszenia
Monroego, Thomasa	

Woodrowa	programu reform
Wilsona, Arthura Zimmermanna,	gospodarczych Roosevelta (New Deal), uchwalenia <i>Lend-Lease</i>
Franklina Delano Roosevelta,	<i>Act,</i>
Winstona Churchilla, Jozefa Stalina,	• wyjaśnia i stosuje pojęcie <i>Lend-Lease Act,</i>
Harry'ego S. Trumana, Clementa	• identyfikuje postać: Arthura Zimmermanna,
Attlee,	• lokalizuje na mapie: Portoryko, Hawaje, Filipiny,
lokalizuje na mapie: Stany Zjednoczone, Alaskę, Kubę,	• przedstawia decyzje, które zapadły podczas trzech konferencji
Portoryko, Filipiny, Hawaje, Pearl	wielkiej trojki,
Harbor, Teheran, Jałtę, Poczdam,	• wyjaśnia genezę i główne założenia polityki izolacjonizmu USA,
• ocenia, w jakim stopniu zerwanie	OCENA DOBRA
z polityką izolacjonizmu przez USA	• pamięta datę wybuchu wojny amerykańsko- hiszpańskiej,
wpłynęło na wyniki I i II wojny	

światowej,
· charakteryzuje powiązania
ekonomiczne USA i państw
europejskich w okresie
międzywojennym,
· przedstawia rolę
prezydentów USA
w kształtowaniu
europejskiego ładu po
I i II wojnie światowej,
· wyjaśnia genezę i główne
założenia
polityki izolacjonizmu USA,
· przedstawia etapy
kształtowania się
wielkiej koalicji w czasie II
wojny
światowej,
· przedstawia plan polityczny
zawarty
w tzw. 14 punktach Wilsona i

· ocenia, w jakim stopniu
zerwanie z polityką
izolacjonizmu przez
USA wpłynęło na wyniki I i
II wojny światowej,
· przedstawia plan
polityczny zawarty w tzw.
14 punktach Wilsona
i ocenia realizację tego
programu,
**OCENA BARDZO
DOBRA**
· charakteryzuje
powiązania ekonomiczne
USA i państw
europejskich w okresie
międzywojennym,
· przedstawia rolę
prezydentów USA w
kształtowaniu
europejskiego ładu po I i II
wojnie światowej

			ocenia	
			realizację tego programu,	
			· wyjaśnia przyczyny przystąpienia USA	
			do I i II wojny światowej,	
			· przedstawia decyzje, które zapadły	
			podczas trzech konferencji wielkiej	
			trójki	
17	Europa a USA w okresie zimnej wojny	przedstawienie relacji politycznych i gospodarczych USA z krajami Europy w okresie po 1945 r. (ze szczególnym uwzględnieniem zimnowojennej	· pamięta daty: ogłoszenia doktryny Trumana, ogłoszenia planu Marshalla, rozpoczęcia i zakończenia blokady zachodnich sektorów Berlina, powstania RFN, powstania NRD, utworzenia NATO, utworzenia Układu Warszawskiego, wojny	OCENA DOPUSZCZAJĄCA · pamięta daty: ogłoszenia doktryny Trumana, rozpoczęcia i zakończenia blokady zachodnich sektorów Berlina, powstania RFN, powstania NRD, utworzenia NATO, utworzenia Układu Warszawskiego, wybudowania muru

rywalizacji

USA–ZSRR)

koreańskiej,

wojny wietnamskiej,
wybudowania

muru berlińskiego, przejęcia
władzy na

Kubie przez Fidela Castro,
kryzysu

kubańskiego, Konferencji

Bezpieczeństwa i
Współpracy

w Europie, początku
interwencji

radzieckiej w Afganistanie,
ogłoszenia

przez Reagana programu tzw.
wojen

gwiazdnych, rozpadu ZSRR,

powstania EWWiS,
powstania EWG,

powstania Euratomu,
powstania UE,

· wyjaśnia i stosuje pojęcia:

berlińskiego, kryzysu

**kubańskiego, Konferencji
Bezpieczeństwa i
Współpracy w Europie,
rozpadu ZSRR, powstania
UE,**

· **wyjaśnia i stosuje pojęcia:
supermocarstwo, światowy
system**

**dwubiegunowy, zimna
wojna, doktryna Trumana,
plan Marshalla,**

**blokada zachodnich
sektorów Berlina, mur
berliński, kryzys**

**kubański, program tzw.
wojen gwiazdnych,
światowy system**

**jednobiegunowy
(unipolarny),**

· **identyfikuje postacie:
Harry’ego S. Trumana,
George’a Marshalla,**

**Jozefa Stalina, Johna F.
Kennedy’ego, Nikitę**

supermocarstwo, światowy system

dwubiegunowy, zimna wojna, doktryna

Trumana, plan Marshalla, blokada

zachodnich sektorów Berlina, mur

berliński, kryzys kubański, program

tzw. wojen gwiazdnych, światowy

system jednobiegunowy (unipolarny),

· identyfikuje postacie: Harry'ego S.

Trumana, George'a Marshalla, Jozefa

Stalina, Johna F. Kennedy'ego, Nikitę

Chruszczowa, Fidela Castro, Sithu

U Thanta, Jana XXIII,

Chruszczowa, Fidela

Castro, Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa,

· **lokalizuje na mapie:**

Berlin, RFN, NRD, Turcję,

· **wymienia i omawia**

najważniejsze kryzysy w stosunkach ZSRR–

USA w okresie zimnej wojny,

OCENA DOSTATECZNA

· **pamięta daty: ogłoszenia planu Marshalla, przejęcia władzy na Kubie przez Fidela Castro, początku interwencji radzieckiej**

w Afganistanie, ogłoszenia przez Reagana programu tzw. wojen gwiazdnych,

· **identyfikuje postacie: Sithu U Thanta, Jana XXIII,**

· **lokalizuje na mapie: Koreę, Wietnam, Kubę,**

Ronalda	Helsinki, Afganistan,
Reagana, Michaiła Gorbaczowa,	· przedstawia kolejne etapy zimnej wojny,
· lokalizuje na mapie: Berlin, RFN,	· charakteryzuje przyczyny narastania wrogości pomiędzy USA
NRD, Koreę, Wietnam, Kubę, Turcję,	i ZSRR po II wojnie światowej,
Helsinki, Afganistan,	OCENA DOBRA
· przedstawia kolejne etapy zimnej wojny,	· pamięta daty: wojny koreańskiej, wojny wietnamskiej, powstania
· charakteryzuje przyczyny narastania wrogości pomiędzy USA i ZSRR po II wojnie światowej	EWWiS, powstania EWG, powstania Euratomu,
przedstawia etapy polityczno-ekonomicznej integracji państw europejskich (od EWWiS do UE),	· przedstawia etapy polityczno-ekonomicznej integracji państw europejskich (od EWWiS do UE),
· ocenia znaczenie zimnej wojny w kontekście	OCENA BARDZO DOBRA
	· ocenia znaczenie zimnej wojny w kontekście

18 **Świat małych odległości.**
Proces globalizacji
przedstawienie
pozytywnych
i negatywnych
przejawów procesów

wojny
w kontekście światowego układu sił,
· przedstawia przyczyny i kolejne etapy
procesu rozbrojenia na świecie,
· wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu
światowego systemu
dwubiegunowego,
· wymienia i omawia najważniejsze
kryzysy w stosunkach ZSRR–USA
w okresie zimnej wojny

· pamięta datę forum gospodarczego
w Seattle,
· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
globalizacja, glokalizacja,

światowego układu sił,
· **wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu światowego systemu dwubiegunowego**

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

· **pamięta datę forum gospodarczego w Seattle,**
· **wyjaśnia i stosuje pojęcia: globalizacja, antyglobalizm,**

globalizacyjnych

antyglobalizm, McŚwiat,
świat

Dżihadu, uniformizacja,
alterglobalizm,

· lokalizuje na mapie: Seattle,
Davos,

· wymienia sfery działalności
człowieka,

w których następuje
globalizacja,

· opisuje cechy współczesnej
globalizacji,

· opisuje zagrożenia
związane

z globalizacją,

· wymienia przykłady krajów
biednego

Południa oraz bogatej
Północy,

· opisuje szanse i zagrożenia
dotyczące

krajów biednego Południa i

· wymienia sfery
działalności człowieka, w
których obserwować

można procesy globalizacji,

OCENA DOSTATECZNA

· wyjaśnia i stosuje pojęcia:
glokalizacja, McŚwiat,
świat Dżihadu,

uniformizacja,
alterglobalizm,

· lokalizuje na mapie:
Seattle, Davos,

· opisuje cechy
współczesnej globalizacji,

· wymienia przykłady
krajów biednego Południa
oraz bogatej Północy,

OCENA DOBRA

· opisuje zagrożenia
związane z globalizacją,

· wyjaśnia źródła podziału
na McŚwiat i świat
Dżihadu,

bogatej

Północy we współczesnym świecie,

· wyjaśnia źródła podziału na McŚwiat

i świat Dżihadu,

· opisuje szanse i zagrożenia dotyczące krajów biednego Południa i bogatej Północy we współczesnym świecie,

OCENA BARDZO DOBRA

· ocenia postawy i działania antyglobalistów i alterglobalistów

21. **Lekcja**

powtórzeniowa

Sprawdź, co już

umiesz.

Od europejskiej

dominacji do świata

wielobiegunowego

22. **Sprawdzian**

Wiadomości

